

82

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ПРЕЗИДЕНТ НА РЕПУБЛИКАТА

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ГОСПОДИН АСЕН МАНОВ

СТ А Н О В И Щ Е

по конституционно дело № 1 от 1994 год.

Съгласно определението на Конституционния съд от 10.02.1994 год. Президента на Република България е конституиран като заинтересована страна по конституционно дело № 1/1994 год. с оглед представяне на писмено становище по допустимостта и по същество на делото.

В указания срок представям на Конституционния съд своето становище.

I. Искането на група народни представители от 36-то Народно събрание е за установяване на:

Противоконституционността на Закона за Висшия съдебен съвет

Съответствието на този закон с общопризнатите норми на международното право и с международните договори, по които Република България е страна.

Задължително тълкуване на чл. 56 от Конституцията.

I.1. Така конкретизираният предмет на делото в началото на отправеното искане до КС търпи промяна в края на текста, в който като ново, различно искане се поставя въпросът дали е налице празнота в Закона за ВСС относно защитата на правата на българските магистрати.

Изпълнявайки указанията на съда пълномощникът на народните представители - народният представител г-жа Мариана Христова, конкретизирайки искането в текста от 16.03.1994 год. заявява, че : "КС следва да се произнесе празнотата в уредбата на трудовите права на магистратите за ВСС, която окончателно нарушава трудовите права на магистратите, правила закона противоконституционен!" като наред с това посочва, че въпросът, който се поставя е до съответствието на целия закон с Конституцията и международното право.

Конституцията в чл. 150, ал. 1 посочва, че КС "действа по инициатива най-малко на 1/5 от народните представители". Основният закон поставя две условия за тези, които го сезират. Първо те трябва да имат статут на народни представители и второ да бъдат група с определен числен израз. Този от тях, когото останалите са упълномощили да получава съобщения от КС по хода на делото няма правата да прави в това си качество нови искания, различни в своя предмет в хода на същото дело пред съда.

Без процесуална правоспособност право на искане към КС не съществува.

1.2. Вярно е, че е възможно един текст от даден закон да е противоконституционен, но той да бъде толкова съществен и в такава връзка с другите текстове, че неговото обявяване за противоконституционен да води до противоконституционност на целия закон. И обратното. От обстоятелството, че отделна разпоредба от даден закон е противоконституционна не може автоматично да се прави изводът, че целият закон е в противоречие на Конституцията. Такъв е и един от изводите, които направи КС с Решение № 3 от 3.04.1992 год. по конституционно дело № 30/1991 год., с което решение съдът се произнесе за наличието на противоречие с Конституцията в цялост на ЗИДЗВСС. Посоченият закон, с който бе изменен и допълнен ЗВСС (извън разпоредбите, чието действие КС спря) е неразделна част от сега действащият ЗВСС. Това е от съществено значение като се има предвид, че изменението и допълнението на закона тогава обхваща въпросите поставени пред КС днес.

С оглед на това може да се направи изводът, че предметът на настоящото дело е един и същ с този по конституционно дело № 30/1991 год., поради което на основание чл. 21, ал. 5 от Закона за Конституционния съд искането следва да се разглежда като недопустимо.

I.3. От искането, направено пред КС може да се направи извода, че се иска съдът да реши, че ЗВСС е в противоречие на Конституцията, като цяло, защото в него има празноти. Празнотите в правото се преодоляват било по пътя на аналогията, било чрез различно по вид тълкуване на правните норми. Липсата на правна норма (норми) не би могла да обоснове противоконституционността на друга действаща норма или на закон като цяло.

Посочените по-горе аргументи ми дават основание да изразя пред Вас становището си за недопустимост на така направеното искане.

II. Когато се обсъжда по същество направеното искане пред КС следва да се има предвид факта, че нормите на международните договори са нещо различно от текстовете на декларациите на различните международни институции и от общопризнатите норми на международното право. Ето защо чл. 5, ал. 4 от Конституцията изрично посочва, че само международните договори, ратифицирани по конституционен ред, обнародвани и влезли в сила за Република България са част от нейното вътрешно право и имат приоритет пред тези норми на вътрешното законодателство, които им противоречат.

Преценката по същество трябва да се основава на принципа за равенство в системата от държавни постове. Това е така, защото е несъмнено, че заеманата служба в съдебната система е държавна. Посоченият принцип се прилага в две посоки. Първата изисква да има равен достъп до държавните постове, а втората - равенство при развитие на професионалната кариера. Това означава, че прилагането на един принцип за подбор не следва да се основава на нещо друго, а само на професионалните и лични качества (чл. 25, буква "с" от Международния договор за гражданските и политическите права).

Наред с това не бива да се забравя, че няма конституционен текст (а и не може да има такъв) или принцип, които да забранят на законодателя да предвиди специална процедура и статут за определени държавни функции, което от своя страна предполага и специални критерии при подбора - назначаване без конкурс и т.н. От тук насетне интереса на доброто функциониране на държавния апарат предполага само едно: равно третиране на служителите, принадлежащи към една и съща служба.

Съществуването на специален статут и процедура за определена държавна служба, наложени от спецификата на

осъществяваната дейност не е в противоречие на принципа за равенство и недискриминация.

ПРЕЗИДЕНТ НА РЕПУБЛИКАТА:

